

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dany Mazákové a soudců Mgr. Olgy Mičanové a Mgr. Ondřeje Rotta ve věci

oprávněného: [REDAKCE], narozený [REDAKCE]
t. č. Věznice [REDAKCE], P. O. Box 1, [REDAKCE]
zastoupený advokátem Mgr. Antonínem Novákem
sídlem Pražská 255/41, 779 00, Olomouc – Řepčín

proti

povinnému: **Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad generála Josefa Churavého**
sídlem Čs. odboje 676, 518 01, Dobruška

pro vymožení nepeněžitého plnění

o odvolání povinného proti usnesení Okresního soudu v Náchodě ze dne 20. 3. 2023 č. j. 2 EXE 41/2022-37

takto:

Usnesení okresního soudu se potvrzuje.

Odůvodnění:

Shora označeným usnesením okresní soud zamítl návrh povinného na zastavení exekuce, která je vedena soudním exekutorem JUDr. Lukášem Jíchou pod sp. zn. 203 Ex 28503/22-16 na základě pověření Okresního soudu v Náchodě ze dne 16. 11. 2022 č. j. 2 EXE 41/2022-10.

Okresní soud vyšel ze zjištění, že exekučním titulem je rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2022 č. j. 31 A 2/2021-151, kterým byla povinnému uložena povinnost: *rozhodnout o žádostech o poskytnutí informací dle § zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím podaných oprávněným ve dnech 17. 7. 2020 a 26. 7. 2020 a doručených povinnému ve dnech 22. 7. 2020 a 28. 7. 2020, a to ve lhůtě patnácti dnů od právní moci rozsudku.*

Okresní soud zjistil, že exekuční titul nabyl právní moci 27. 6. 2022 a stal se dne 13. 7. 2022 vykonatelným. Z odůvodnění exekučního titulu dále exekuční soud zjistil, že nalézací soud dospěl k závěru, že povinný je subjektem ve smyslu informačního zákona, jako takový je povinen rozhodnout o žádostech oprávněného a je tedy způsobilý být účastníkem soudního řízení. Ve věci samé dospěl soud k závěru, že povinný musí žalobci poskytnout požadované informace, anebo rozhodnout o odmítnutí žádosti podle § 15 informačního zákona (viz bod 24 odůvodnění exekučního titulu).

Povinný navrhl zastavení exekuce s tvrzením, že svoji povinnost splnil dopisem, který dne 7. 7. 2022 adresoval zástupci oprávněného a ve kterém sděloval, že požadované informace neposkytuje a že je nutno obrátit se na třetí osobu. Zástupci oprávněného byl dopis doručen 11. 7. 2022.

Exekuční soud dospěl k závěru, že návrh na zastavení exekuce není důvodný, neboť exekuční titul uložil povinnému pro případ, že bude chtít odmítnut žádost oprávněného, vydat rozhodnutí podle § 15 informačního zákona. Za takové rozhodnutí nelze považovat dopis povinného ze dne 7. 7. 2022, neboť nespĺňuje náležitosti rozhodnutí ve smyslu § 68 a násl. správního řádu a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 48/2007 není na věc aplikovatelné, neboť v daném případě byla vymáhaná povinnost uložena soudním rozhodnutím vydaným ve správním soudnictví. Navíc dopis ze dne 7. 7. 2022 neobsahuje poučení o možnosti podání oprávněného prostředku.

Dále okresní soud dospěl k závěru, že v souzené věci ani nebylo plněno k rukám oprávněného, neboť dopis byl doručen zástupci oprávněného z nalézacího řízení, a to v době, kdy bylo zastoupení ukončeno (nalézací řízení skončilo právní mocí 27. 6. 2022 a dopis byl doručen Mgr. Antonínu Novákovi 11. 7. 2022).

K obraně povinného, že nemá právní subjektivitu, exekuční soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2020/98 se závěrem, že není oprávněn se těmito námitkami zabývat. Tyto námitky posoudil již nalézací soud, který dospěl k závěru, že žalovaný je povinným subjektem ve smyslu informačního zákona a v exekučním řízení je tedy rovněž povinným, neboť mu byla uložena povinnost pravomocným a vykonatelným soudním rozhodnutím.

Proti usnesení podal povinný včas odvolání. Nesouhlasil se závěrem exekučního soudu, že jeho sdělení ze dne 7. 7. 2022 nespĺňuje náležitosti rozhodnutí ve smyslu § 68 a násl. správního řádu, když opakovaně poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 48/2007. Sdělení ze dne 7. 7. 2022 měl exekuční soud posoudit podle jeho obsahu nikoli podle jeho označení. I kdyby nešlo o rozhodnutí dle § 15 informačního zákona, šlo o odložení žádosti ve smyslu ustanovení § 14 odst. 5 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. a s touto námitkou se exekuční soud nevypořádal. Povinný měl rovněž za to, že listina ze dne 7. 7. 2022 byla řádně oprávněnému doručena, a to dne 11. 7. 2022 Mgr. Antonínu Novákovi, který byl advokátem oprávněného. Jestliže exekuční soud uzavřel, že rozhodnutí se stalo vykonatelným 13. 7. 2022, došlo k doručení listiny Mgr. Novákovi již dne 7. 7. 2022. Povinný se dále bránil námitkou, že nemá právní subjektivitu, když měl za to, že závěry z nalézacího řízení nelze slučovat s tím, že Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad nemůže být účastníkem exekučního řízení. Odkaz na rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 2020/98 k posuzované otázce neměl za relevantní. Povinný měl naopak za to, že exekuční soud je povinen zkoumat, zda jsou povinný a oprávněný věcně pro exekuční řízení legitimováni. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad nemůže samostatně vystupovat v právních vztazích a nemůže proti němu být vedena exekuce. Právní osobou je pouze stát a jeho organizační složkou je Ministerstvo obrany, neboť Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad není organizační složkou státu, je součástí Armády ČR, která spadá pod Ministerstvo obrany. Navrhl, aby usnesení okresního soudu bylo změněno a exekuce byla zastavena.

Oprávněný v písemném vyjádření uvedl, že dopis ze dne 7. 7. 2022 neobdržel. Při odvolacím jednání poukázal na to, že povinný má rozsáhlý aparát, mohl jeho žádosti vyhovět. Jedná se o úřad, který zaměstnává přes 300 zaměstnanců. Sporoval možnost uzavřít dohodu povinného s třetí osobou, která by za něj mohla informace podávat, a poukazoval na to, že jeho žádost předcházela uzavření této dohody.

Zástupce oprávněného při odvolacím jednání navrhl, aby usnesení okresního soudu bylo potvrzeno.

Odvolání je přípustné, ale není důvodné.

Předně je třeba uvést, že námitka povinného, že nemá způsobilost být účastníkem řízení, směřuje k posouzení toho, zda jsou či nejsou splněny podmínky řízení. Jednou z podmínek řízení (a to i exekučního) je způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř. Nedostatek

způsobilosti být účastníkem řízení je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení a musí vést k zastavení řízení (v dané věci k zastavení exekučního řízení nikoli k zastavení exekuce).

Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává. Způsobilým účastníkem řízení, je ve smyslu § 19 o. s. ř. (části věty před středníkem) fyzická osoba, právnická osoba a stát. Ten, kdo nemá způsobilost mít práva a povinnosti, zásadně není způsobilým účastníkem řízení, avšak jak vyplývá z ustanovení § 19 o. s. ř. (části věty za středníkem), může mu takovou způsobilost přiznat zákon. Tj. ten, komu zákon přiznává způsobilost být účastníkem řízení, má v občanském soudním řízení stejné právní postavení (stejná procesní práva a povinnosti) jako ten, kdo je způsobilým účastníkem řízení z titulu své právní subjektivity.

Žalovaný nemá způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu § 19 o. s. ř. (části věty před středníkem). V návrhu na zahájení exekučního řízení byl povinný úplně, určitě a srozumitelně označen, nejedná se tedy o vadu návrhu, která by měla být odstraněna postupem dle § 43 o. s. ř., ale jednalo by se o případný nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit a který by měl bez dalšího vést k zastavení řízení. V nalézacím řízení však dospěl správní soud k závěru, že Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Generála Josefa Churavého je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a je tedy nadán subjektivitou ze zákona, neboť je uplatňován nárok dle tohoto zákona. Na tomto závěru nemá odvolací soud důvod cokoli měnit. Lze přitom odkázat na náleží Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 671/02, ve kterém se Ústavní soud zabýval výkladem pojmů „veřejná instituce“, ve kterém dospěl k závěru, že z množiny veřejnoprávních subjektů nutno za takové subjekty (rozuměj veřejné instituce) považovat veřejný ústav a veřejný podnik, veřejné fondy a veřejné nadace, jejichž společnými znaky jsou veřejný účel, zřizování státem, jakož i státní dohled nad jejich činností. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že povinný má způsobilost být účastníkem řízení ze zákona (§ 19 o. s. ř. část věty za středníkem ve spojení s § 2 odst. 1 z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) a není zde dán neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, tj. není dán důvod pro zastavení exekučního řízení.

Dojde-li ke splnění vymáhané povinnosti s účinky před zahájením exekučního řízení, jde o důvod zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.

Povinný tvrdil, že povinnost uloženou exekučním titulem splnil, a to zasláním dopisu ze dne 7. 7. 2020 Mgr. Novákovi (zástupci oprávněného z nalézacího řízení). Exekuční soud dospěl k závěru, že tento dopis není rozhodnutím ve smyslu povinnosti uložené povinnému exekučním titulem a nebyl rovněž povinnému doručen, tj. nedošlo k plnění ve prospěch povinného.

S těmito závěry exekučního soudu se odvolací soud ztotožňuje. K přijetí plnění je zásadně oprávněn věřitel, v daném případě oprávněný. Tento úkon za něj může učinit zástupce, ale pouze na základě plné moci (viz srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 413/2000 a ustanovení § 1952 o. z.). Mgr. Antonín Novák byl procesním zástupce oprávněného v nalézacím řízení a z žádné skutečnosti, která byla tvrzena či vyplynula v řízení najevo, nelze dospět k závěru, že byl zmocněn k přijetí vymáhaného plnění, tj. že byl zástupcem hmotněprávním či věřitelem povinného. Analogicky lze odkázat na stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 1999 sp. zn. Cpj 19/98, ve kterém Nejvyšší soud judikoval závěr, že i výrok rozsudku o tom, že náhrada nákladů řízení má být zaplacená advokátu (k jeho rukám), je pouze určením platebního místa; osobou, jíž byla náhrada nákladů řízení přiznána, je však stále účastník řízení. Advokáta proto při uplatňování takové podávky nelze považovat za dlužníkovu věřitele. O to víc platí, že procesní zástupce z nalézacího řízení není věřitelem dlužníka ve věci samé.

Nad rámec tohoto závěru je třeba dále uvést, že z obsahu spisu vyplývá, že exekuční titul nabyt právní moci 27. 6. 2022, a okresní soud správně uzavřel že, tímto okamžikem zaniklo zastoupení Mgr. Antonína Nováka, který byl v nalézacím řízení procesním zástupcem oprávněného

v postavení žalobce, a je proto zcela irrelevantní obrana povinného, že v době doručení dopisu Mgr. Novákovi neuplynula ještě lhůta k plnění daná exekučním titulem.

Z exekučního titulu nesporně vyplývá, že povinnému v postavení žalovaného byla uložena povinnost rozhodnout o žádostech povinného, tj. o poskytnutí informací s tím, že tuto povinnost je povinný povinen vykonat ve lhůtě patnácti dnů od právní moci rozsudku. V odst. 24 odůvodnění exekučního titulu krajský soud uzavřel, že žalovaný je povinným subjektem ve smyslu informačního zákona, je povinen rozhodnout o žádostech povinného a musí buď pokynout žalobci požadované informace, nebo rozhodnout o odmítnutí žádosti dle § 15 informačního zákona. Za takové rozhodnutí nelze považovat dopis povinného ze dne 7. 7. 2020. Tento dopis nemá charakter správního rozhodnutí, když je třeba jeho obsah posoudit nejen z hlediska správního řádu, ale i z hlediska exekučního titulu, který jasně a srozumitelně uložil povinnému v postavení žalovaného, jakou povinnost má splnit. Odkazuje-li povinný na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 48/2007, jde o rozhodnutí, které hodnotilo sdělení, které vyhotovil povinný subjekt k žádosti o poskytnutí informace, aniž by však předcházelo nalézací řízení a jako takové bylo hodnoceno jako jeden ze způsobů vyřízení žádosti. Šlo tedy o skutkově jinou věc, neboť v dané věci exekuční titul přímo povinnému uložil vydat rozhodnutí ve smyslu § 15 informačního zákona. Dle § 69 odst. 1 správního řádu musí písemné vyhotovení rozhodnutí obsahovat označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení stanovené zákonem, dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V souzené věci je třeba přisvědčit oprávněnému, že dopis ze dne 7. 7. 2020 otisk úředního razítka neobsahoval. Neobsahoval ani pojem „rozhodnutí“ ani poučení o tom, že je možno podat odvolání.

Jinými slovy je třeba uvést, že povinný se mohl zprostit své povinnosti buď poskytnutím všech požadovaných informací, nebo vydáním rozhodnutí o odmítnutí žádosti dle § 15 informačního zákona., tj. vydáním řádného rozhodnutí, které splňuje všechny předpoklady správního řádu, nikoli žádost o informaci odmítnout pouhým dopisem.

Odkazuje-li povinný pak na to, že v souzené věci šlo přinejmenším o splnění povinnosti dle § 14 odst. 5 písm. c) informačního zákona, je třeba uvést, že takovou povinnost exekuční titul povinnému neukládal a došlo-li k naplnění tohoto zákonného ustanovení, není splněna povinnost uložená exekučním titulem.

Na základě shora uvedených závěrů dospěl odvolací soud k závěru, že v souzené věci není dána neodstranitelná absence podmínky řízení a nejsou ani dány důvody pro zastavení exekuce. Proto usnesení okresního soudu dle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné.

Hradec Králové 12. září 2023

JUDr. Dana Mazáková v. r.
předsedkyně senátu